

Commissie Financiën en Algemene Zaken

Conceptverslag commissievergadering Financiën en Algemene Zaken van 31 oktober 2018

Aanwezig: de heren In 't Veld (voorzitter), Batelaan (portefeuillehouder), Blaauw, Bolhuis, Paapst en de dames Ten Have Mellema en Potharst
de heer Bolding, controller (secretaris en mevrouw Ampak, bestuurs- en managementassistente (verslag)

Afwezig:

Aanwezig op de publieke tribune: de heer Ten Brink, dijkgraaf waterschap Hunze en Aa's

1. Opening

De heer In 't Veld opent de vergadering van de commissie Financiën en Algemene Zaken (FAZ) en heet een ieder welkom.

2. Mededelingen

Mevrouw Potharst geeft aan dat zij het algemeen bestuur verlaat en dat dit de laatste commissievergadering is waarbij ze aanwezig is.

De heer In 't Veld is niet aanwezig bij de algemeen bestuursvergadering van 14 november a.s. en de commissievergadering op 28 november a.s. *De heer Bolhuis* zal als plaatsvervangend voorzitter de terugkoppeling vanuit de commissie FAZ doen in de algemeen bestuursvergadering.

3. Verslag vergadering d.d. 26 september 2018

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Mevrouw Ten Have Mellema geeft naar aanleiding van agendapunt 5. Aanpassing privacyreglement; laatste alinea in kader op pagina 2/3 aan het op prijs te stellen als de bevindingen van de privacy-audit over alle waterschappen op Bestuursnet worden geplaatst. De andere commissieleden geven eveneens aan plaatsing op Bestuursnet op prijs te stellen.

De heer Paapst vraagt naar aanleiding van agendapunt 5. Aanpassing privacyreglement; kader op pagina 3 of er gegevens beschikbaar zijn van inzet/urenbesteding FG bij andere waterschappen. Dit om te kijken hoe de inzet van de FG van Hunze en Aa's zich verhoudt tot de andere waterschappen.

De heer Batelaan geeft aan dat het antwoord in een kader in het verslag wordt opgenomen.

De gevraagde gegevens zijn niet voorhanden. Daarnaast is de inzet in uren sterk afhankelijk van de wijze waarop een organisatie (procesmatig) georganiseerd is.

De heer Blaauw merkt op dat het zijns inziens gaat om de kwaliteit die de FG levert. De urenbesteding zegt wat dat betreft weinig.

4. **Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 14 november 2018**

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

Mevrouw Potharst vraagt naar aanleiding van het planningsschema d.d. 10 oktober 2018 waarom het beleid gravers naar aanleiding van de veldproef muskusratten niet op de agenda staat. Dit was immers afgesproken.

De heer Batelaan antwoordt dat een toelichting in een kader in het verslag wordt opgenomen.

In de Visie Dierenwelzijn (AB, 14 dec. 2016) is het streven vastgesteld hoe wij willen omgaan met gravers (paragraaf 3.5):

“Om de veiligheid van onze keringen te garanderen en schade aan oevers te beperken streven we naar beheersbare populaties.

Het uitgangspunt is zo weinig mogelijk dieren te doden en de dieren zo min mogelijk te laten lijden.”

Bij het uitwerken van een strategie kwamen wij steeds meer tot de conclusie dat er met name behoefte bestaat aan werkafspraken. Deze hebben wij onlangs voorgelegd aan het dagelijks bestuur. Beleid of een strategie over gravers biedt geen meerwaarde.

Mevrouw Potharst vraagt waarom het bestuursvoorstel Peilbesluit Oosterland verplaatst is in de planning van 14 november 2018 naar 27 februari 2019.

De heer Batelaan zegt toe dat het antwoord in een kader in het verslag wordt opgenomen.

Bij de mededelingen van de vergadering van het algemeen bestuur op 10 oktober 2018 heeft lid van het dagelijks bestuur Hilbrand Sinnema gemeld dat beide provincies in gesprek zijn over het maken van een gezamenlijk inrichtingsplan. Het waterschap is hierbij betrokken.

In deze mededeling heeft db-lid Sinnema verzocht om het peilbesluit nog tot februari aan te houden zodat in een later stadium een gedragen peilbesluit genomen kan worden.

Mevrouw Ten Have Mellema geeft aan dat haars inziens het planningsschema beter aangevuld moet worden met de activiteiten in 2019. Er wordt nu geen realistisch beeld gegeven.

Mevrouw Potharst geeft aan het eens te zijn met de opmerking van *mevrouw Ten Have Mellema*.

5. **Najaarsrapportage 2018**

De heer Blaauw merkt op het positief te vinden dat het nadelige resultaat voornamelijk bestaat uit incidentele kosten en niet uit structurele kosten. Met de afgelopen periode (nat voorjaar, droge zomer) zijn heel wat kosten gepaard gegaan.

De heer Bolhuis merkt op dat er een mooi helder rapport voorligt en geeft aan niet vaak meegemaakt te hebben dat een najaarsrapportage een nadelig resultaat heeft. Er wordt zijns inziens in de bijlagen een uitvoerige uitleg gegeven.

De heer In 't Veld vraagt of het nadelige resultaat incidenteel is of is er sprake van een trendbreuk. Komt dit doordat er nu sprake is van kleinere en meer projecten en niet zoals in het verleden één à twee grote projecten? Voor een aantal projecten (waaronder Zuidlaardermeer) zijn nog geen concrete stappen gezet.

De heer Batelaan geeft aan dat er getracht wordt een realistische begroting op te stellen. Een nadelig resultaat kan dan voorkomen.

De heer Bolding geeft aan dat het effect ook veroorzaakt kan zijn door een scherpere begroting aan het begin waardoor er minder dempingsmogelijkheid is die er in voorgaande jaren wellicht wel geweest is.

De heer In 't Veld merkt op dat er een aantal medewerkers bovenformatief is terwijl er wel nieuwe medewerkers worden aangetrokken.

De heer Batelaan geeft aan dat het waterschap zorg draagt voor zijn medewerkers. Er wordt zorgvuldig omgegaan met medewerkers die hun functie niet meer kunnen uitvoeren.

De heer Bolding vult aan dat de post bovenformatieve medewerkers altijd al in begroting was opgenomen.

Mevrouw Ten Have Mellema merkt op dat op het voorblad van het bestuursvoorstel bij het kopje Begrotingsaspecten “nee” staat terwijl hier “ja” zou moeten staan.

De heer Bolding geeft aan dat dit terecht is en licht toe dat het bij het maken van aanpassingen in de tekst dit automatisch op “nee” in het voorblad springt.

Mevrouw Ten Have Mellema vraagt naar aanleiding van het bestuursvoorstel een nadere toelichting met betrekking tot de hoogte van de bestemmingsreserve HWBP.

De heer Batelaan geeft aan dat het antwoord in een kader in het verslag wordt opgenomen.

Inclusief de dotatie in 2018 ad € 387.000 bedraagt de hoogte van de bestemmingsreserve HWBP per 31/12/2018 € 835.000.

Mevrouw Ten Have Mellema vraagt naar aanleiding van het bestuursvoorstel een nadere onderbouwing van de bestemmingsreserve KRW. Wordt er voor de komende jaren hogere kosten verwacht?

De heer Batelaan antwoordt dat er geen hogere kosten zijn. Er wordt ingespeeld op de verwachtingen.

De heer Bolding geeft aan dat de kosten zijn gelabeld. Echter, het tempo van de onderzoeken, die benoemd zijn in het beheerprogramma, is langzamer dan voorzien. Boekhoudkundig gezien zou dit jaarlijks in het saldo vrij moeten vallen en bij de jaarrekening opnieuw moeten worden bestemd. Hetzelfde geld wordt dan steeds overgeheveld. Daarom wordt voorgesteld het als bestemmingsreserve op te nemen.

Mevrouw Ten Have Mellema vraagt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; 2. Beleidsmatige voortgang 2018; a. coalitieakkoord 2015-2019; Energie/Duurzaamheid (pagina 7) of voor de energiebesparingsmaatregelen voor alle projecten SDE subsidie is toegekend en wat dit nu betekent ten aanzien van de aannames in de voorstellen.

De heer Batelaan zegt toe dat een overzicht in een kader in het verslag wordt opgenomen.

In de vergadering van 4 oktober 2017 is een krediet beschikbaar gesteld voor de aanleg van zonnepanelen en 4 kleine windmolens. De zonnepanelen zullen geplaatst worden bij 9 rwzi's en op de daken van werkplaats Veele en gemaal Rozema. In het voorjaar van 2018 is subsidie aangevraagd voor 8 rwzi's. Deze subsidie is inmiddels ook verkregen. De subsidie voor de resterende rwzi Gieten is in oktober 2018 aangevraagd. De minister heeft 3 maanden om deze

aanvraag te beoordelen. De uitkomst is tot op heden niet bekend. De uitwerking voor het plaatsen van zonnepanelen op de daken van werkplaats Veele en gemaal Rozema en het plaatsen van 4 kleine windmolens wordt momenteel geconcretiseerd. De subsidie hiervoor zal later worden aangevraagd.

De tot nu toe aangevraagde (en deels verkregen) SDE+ subsidies zijn ingediend aan de hand van de SDE+ subsidieregeling 2018. De algemene uitkomst is dat de SDE+ regeling 2018 is versoerd ten opzichte van 2017, waarmee eerder was gerekend. Rekening houdende met de SDE+ regeling voor 2018 zal de subsidie opbrengst voor de aanleg van zonnepanelen en kleine windmolens jaarlijks ruim € 20.000,- minder bedragen dan eerder aangenomen in het voorstel van 4 oktober 2017. Dit betreft de lagere opbrengst voor het pakket zonnepanelen en 4 kleine windmolens uit het voorstel van 4 oktober 2017. Hierbij wordt ook voor de nog aan te vragen subsidies uitgegaan van de regeling 2018, aangezien de SDE+ regeling voor 2019 nog niet bekend is.

Over de opzet en invulling van de te plaatsen zonnecarports op de parkeerplaats Veendam is momenteel overleg gaande. Deze plaatsing zal naar verwachting in 2020 plaatsvinden. Ook de SDE+ subsidie hiervoor zal op een later moment worden aangevraagd. In eerste instantie is in de financiële prognose gerekend met de SDE+ regeling van 2017. Rekening houdende met de SDE+ regeling voor 2018 zal jaarlijks gemiddeld ongeveer € 5.000,- minder worden ontvangen aan subsidie dan eerder aangenomen.

Mevrouw Ten Have Mellema geeft naar aanleiding van het bestuursvoorstel; 2. Beleidsmatige voortgang 2018; a. coalitieakkoord 2015-2019; Energie/Duurzaamheid (pagina 7) aan dat er in een plenaire AB-bijeenkomst een besluit is genomen. Er worden toch geen besluiten in plenaire bijeenkomsten genomen?

De heer Batelaan antwoordt dat een toelichting in een kader in het verslag wordt opgenomen.

Dat er geen besluiten worden genomen in plenaire bijeenkomsten is een juiste constatering. Formeel is dit niet correct opgenomen in de rapportage. Er is door het dagelijks bestuur in een extra vergadering op 6 juni 2018 een besluit genomen om een extra krediet van € 533.000,- beschikbaar te stellen.

Dat besluit is vervolgens meegedeeld aan het algemeen bestuur tijdens de presentatie over zonnepanelen in de plenaire bijeenkomst van 20 juni 2018.

Mevrouw Pothorst vraagt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; 2. Beleidsmatige voortgang 2018; a. coalitieakkoord 2015-2019; Energie/Duurzaamheid (pagina 7) in hoeverre voor de toekomst rekening gehouden wordt met extra energiegebruik voor eventuele extremen, zoals de droge zomer en de gevolgen van klimaatverandering.

De heer Batelaan geeft aan dat met de huidige kennis en op basis van scenario's een goede inschatting wordt geprobeerd te maken.

De heer Blaauw merkt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; 3. Verloop financieel beheer, fiscale aangelegenheden, investeringsprogramma en treasury; Overige ontwikkelingen; Calamiteit persleiding bedrijfsafvalwater (pagina 11) op het eigenlijk jammer te vinden dat het vervangen van de persleiding veel geld kost en dat na gereedkomen van de persleiding en het gemaal de verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud van de afvalwatervoorziening wordt overgedragen.

De heer Batelaan geeft aan dat het waterschap zijn verantwoordelijk neemt en de persleiding en het gemaal goed willen overdragen.

De heer Paapst vraagt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; 3. Verloop financieel beheer, fiscale aangelegenheden, investeringsprogramma en treasury; Overige ontwikkelingen; Extra kosten vanwege de droge zomer (pagina 12) wat de kosten voor extra wateraanvoer via het Drentse Primaire Aanvoercircuit inhouden.

De heer Batelaan geeft aan dat er afspraken (en een kostenverdeling) zijn gemaakt over eigendom, beheer en onderhoud van de Drentse kanalen tussen de provincie en waterschappen.

De heer Bolding vult aan dat de aanvoer van water uit het IJsselmeer hier onderdeel van is. Het betreft hier extra kosten die zijn gemaakt voor de aanvoer van water uit het IJsselmeer tijdens de droge periode via de Drentsche Hoofdvaart en de Hoogeveensche Vaart.

De heer Blaauw merkt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; 3. Verloop financieel beheer, fiscale aangelegenheden, investeringsprogramma en treasury; Overige ontwikkelingen; Investeringsprogramma (pagina 13) op dat er een investeringsvolume van € 15 miljoen is. Waarom wordt dan verwacht minimaal € 12,5 miljoen te realiseren? Heeft dit invloed op de rentelasten?

De heer Bolding antwoordt dat het een kleine invloed heeft op de rentelasten.

De heer Batelaan geeft aan dat geprobeerd wordt het vastgestelde programma zo goed mogelijk uit te voeren. Soms heb je echter te maken met het feit dat projecten eerder gereed zijn of uitlopen en hierdoor in een ander boekjaar worden opgenomen. Ook de afhankelijkheid van andere partijen (bijvoorbeeld een aanbesteding die wat eerder of later komt) is van invloed. We proberen altijd wat meer werken in te plannen en op de plank te hebben zodat het investeringsvolume gehaald kan worden. Het is vervelend dat het investeringsvolume nu niet gehaald wordt. De organisatie kan het aan. Hier wordt op gestuurd.

De heer Bolding vult aan dat grote projecten, zoals bijvoorbeeld het Masterplan Kaden uit het verleden, er niet meer zijn. Er zijn nu kleinere projecten. De organisatie is dan ook bezig met kijken hoe op een goede manier de hoeveelheid werk in de markt weg gezet kan worden (bijvoorbeeld door raamcontracten). Hier is ruim aandacht voor. De inschatting is echter dat dit jaar het investeringsvolume niet gehaald gaat worden.

De heer Blaauw merkt naar aanleiding van bijlage I. Overzicht voor- en nadelen najaarsrapportage 2018 op dat er € 1,5 ton meer uitgegeven is aan energie dan begroot. Wat is de reden hiervan?

De heer Bolding verwijst naar de toelichting in het bestuursvoorstel; 2. Beleidsmatige voortgang 2018; a. coalitieakkoord 2015-2019; Energie/Duurzaamheid (pagina 7). Enerzijds door de natte en droge periode, anderzijds door het achterblijven van een aantal geplande besparingen. Ook een daling van de verwachte energietarieven is van invloed. Er wordt op het moment van het maken van de begroting een inschatting gemaakt met de kennis die dan voorhanden is.

De heer Bolhuis merkt naar aanleiding van bijlage I. Overzicht voor- en nadelen najaarsrapportage 2018 op dat bij de posten bijdrage HWBP en bestemmingsreserve HWBP het voor- en nadeel tegen elkaar weg vallen en het daarmee budgetneutraal is.

Ook bij post 21. Personeelslasten van bijlage II. Toelichting op het overzicht voor- en nadelen najaarsrapportage 2018 valt het voor- en nadeel tegen elkaar weg. Kan dit worden toegelicht?

De heer Bolding geeft aan dat de financieringsregeling HWBP in het verleden anders was geregeld (eigen bijdrage van 50%), later werd dit een 40% aandeel en 10% projectgebonden subsidie. Destijds werd in de meerjarenraming rekening gehouden met de 50% aandeel. Afgesproken is om 10% te sparen. Daarom blijft in het meerjarenperspectief het hogere bedrag staan. In de begroting zie je het 50% aandeel nog staan. Er is nog geen formeel besluit genomen over het te doteren bedrag. In de najaarsrapportage wordt laten zien dat de 10% vrij vrijvalt om te sparen. Aan de ene kant zie je de vrijval en aan de andere kant de last van de dotatie en reserve. De post Personele lasten werkt op vergelijkbare wijze.

Mevrouw Ten Have Mellema vraagt naar aanleiding van bijlage II. Toelichting op het overzicht voor- en nadelen najaarsrapportage 2018; 5. Vervanging van de tolkleppen van gemaal Rozema waarom niet alle kosten uit de bodemdalingspot kunnen worden gedeclareerd. Hoe is de kostenverdeling geregeld?

De heer Batelaan geeft aan dat dit te maken heeft met de afspraken die in het verleden zijn gemaakt. Er kan 48,1% worden gedeclareerd.

Mevrouw Ten Have Mellema merkt naar aanleiding van bijlage II. Toelichting op het overzicht voor- en nadelen najaarsrapportage 2018; 16. Bodemdaling door zoutwinning op dat alle schade door Nedmag vergoed wordt. Gelet op de onrust in dat gebied moet goed in acht worden gehouden dat niet de indruk wordt gewekt dat het waterschap hier laconiek mee omgaat. En dat dit hoeft niet in te houden dat ook alles kan.

De heer Paapst vraagt naar aanleiding van bijlage II. Toelichting op het overzicht voor- en nadelen najaarsrapportage 2018; 20. Dotatie voorziening voormalig personeel een toelichting en of het hier één of meerdere personen betreft.

De heer Bolding antwoordt dat het hier één persoon betreft. Er wordt in meerjarig perspectief gekeken hoe hoog de voorziening is die moet worden getroffen. Het (bruto)bedrag is daarom redelijk hoog.

De heer Blaauw vraagt of de betreffende persoon geen werk weer heeft.

De heer Bolding geeft aan dat op basis van de voorschriften de meest sombere situatie wordt ingeschat, maar in de werkelijkheid wordt hard gewerkt om betrokkene naar ander werk te begeleiden. Maar de voorziening moet nu worden getroffen.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- kennis te nemen van de najaarsrapportage 2018;
- de tweede begrotingswijziging 2018 vast te stellen;
- € 387.000,- te doteren aan de bestemmingsreserve HWBP;
- € 100.000,- te doteren aan de bestemmingsreserve KRW.

6. Begroting 2019

De heer Blaauw merkt op dat er een keurige begroting voorligt. Geconstateerd moet worden dat er steeds meer uit de reserves moet worden gehaald om de begroting sluitend te krijgen.

De heer Blaauw geeft aan dat bij het waterschap energie hoog op de agenda staat. Is het in dit kader niet verstandig en mogelijk om vanaf de volgende bestuursperiode papierloos te vergaderen? En zo ja, moet er dan budget in de begroting worden opgenomen?

De heer Batelaan antwoordt dat het de bedoeling is om vanaf de volgende bestuursperiode zoveel mogelijk papierloos te gaan vergaderen. *De heer Ten Brink* geeft aan dat dit op dit moment wordt voorbereid. De kosten voor papierloos vergadering worden deels gecompenseerd door de besparing van inzet, papier- en kopieerkosten.

Mevrouw Potharst vraagt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; 3. Tarieven; 1^e tabel op pagina 5 of de stijging met 50% voor de categorie natuur alleen voortvloeit uit de kostentoedelingsverordening.

De heer Batelaan antwoordt dat dit grotendeels het gevolg is van de aangepaste kostentoedelingsverordening.

Mevrouw Potharst merkt op dat in het bestuursvoorstel wordt gesproken over een stijging van 0,2% naar 0,4% (200%). In de begroting wordt aangegeven dat er een tariefstijging van 66% is.

Kan dit worden toegelicht?

De heer Bolding licht toe dat het effect van de kostentoedeling een stijging van 0,2% naar 0,4% is. Door de toerekening van de kostenaandelen voor de waarden van natuur zal er nog een aanvullende verschuiving plaatsvinden. De kosten worden toegerekend op basis van de waarden. Enerzijds is het de kostentoedelingseffect en anderzijds het effect van de waarden van de grond zelf. Die bepalen het uiteindelijke stijgingspercentage.

Mevrouw Ten Have Mellema geeft aan dat voor een compleet en duidelijk beeld de tarieven in de tabel van het bestuursvoorstel zouden moeten worden opgenomen. Zie bijvoorbeeld de tabel op pagina 38 van de begroting.

Mevrouw Potharst vraagt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; 3. Tarieven; 2^e tabel op pagina 5 waarom de categorie natuur hier niet in is opgenomen.

De heer Batelaan merkt op dat het hier een lijst standaard voorbeeldbelastingbetalers betreft. Er is niet bewust voor gekozen om natuur weg te laten.

De heer Bolhuis merkt op dat er een uitgebreide begroting voorligt. De percentages zijn te verdedigen. *De heer Bolhuis* uit zijn zorg en vraagt aandacht voor het feit dat er opnieuw een stijging van de tarieven voor de agrarische sector is (bestuursvoorstel, pagina 5 en begroting, pagina 37). Het is wrang dat het areaal van agrariërs steeds kleiner wordt en het te betalen bedrag steeds hoger. Het CAB zou hier goed over moeten nadenken bij de aanpassing van het belastingstelsel.

Mevrouw Ten Have Mellema vraagt naar aanleiding van de begroting; hoofdstuk 1; Stedelijk Waterbeheer (pagina 5/6) of de plenaire bijeenkomst waarin de resultaten van de klimaatstresstest worden gepresenteerd alleen voor gemeenten is.

De heer Batelaan licht toe dat de bestuursleden van het waterschap hierin meegenomen worden.

De heer Paapst vraagt naar aanleiding van de begroting; hoofdstuk 1; Zwerfvuil (pagina 8) hoe het woord 'alleen' in de zin 'Gemeenten hebben aangegeven ... het bebouwd gebied.' gelezen moet worden. Is de gemeente alleen verantwoordelijk voor bebouwd gebied of is de gemeente de enige verantwoordelijke voor zwerfvuil in bebouwd gebied?

De heer Batelaan merkt op dat het in principe een taak van de gemeente is. Vaak wordt ook het buitengebied meegenomen. Dit neemt niet weg dat het waterschap eigen verantwoordelijkheid neemt en bij gemalen en dergelijke zwerfvuil opruimt.

Mevrouw Ten Have Mellema vraagt naar aanleiding van de begroting; hoofdstuk 2; Programma Voldoende Water; 9. Onderhoud watergangen en vaarwegen (pagina 21) een toelichting inzake de effecten van de waterkwaliteit in relatie tot het herzien van de status hoofdwatgang naar schouwsloot en het afstoten hiervan.

De heer Batelaan geeft aan dat een toelichting in een kader in het verslag wordt opgenomen.

In de vergadering van het algemeen bestuur op 6 juni 2018 is het bestuursvoorstel over afstoten van overbodige watergangen besproken (bestuursstuk 2617). De aanpassing van het beleid uit 2011 leverde veel discussiepunten op, waarna het dagelijks bestuur heeft besloten om het voorstel aan te houden en een aantal zaken nader uit te werken. Deze vraag uit de AB-vergadering is één van de punten die nog nader wordt uitgewerkt in het aangepaste voorstel.
--

Mevrouw Potharst vraagt naar aanleiding van de begroting; hoofdstuk 3; A; Omgevingswet (pagina 34) een toelichting inzake het budget. Is dit voldoende?

De heer Batelaan zegt toe dat het antwoord in een kader in het verslag wordt opgenomen.

Het reguliere budget van € 100.000,- is voor rechtstreekse ondersteuning, eventuele vervanging van personeel, kosten pilots etc. Vooralsnog gaan we ervan uit dat het beschikbare bedrag voldoende is.

De heer Blaauw vraagt naar aanleiding van de begroting; hoofdstuk 3; A; Interbestuurlijk programma (IBP) (pagina 34) of er een budget moet worden vrijgemaakt.

De heer Bolding licht toe dat, omdat er nog geen concrete afspraken zijn, er nog geen concrete invulling aan kan worden gegeven en derhalve niet gekoppeld kan worden aan geld. Goede voornemens op basis van verwachtingen worden niet in de begroting gezet. *De heer Ten Brink* vult aan dat de concrete programma's nog moeten worden vertaald uit het IBP. Op projectmatige wijze zullen middelen beschikbaar komen.

Mevrouw Ten Have Mellema vraagt naar aanleiding van de begroting; hoofdstuk 3; B. Uitgangspunten en normen; Personeelslasten (pagina 35) of er rekening is gehouden met pensioendruk en op grond van welke parameters.

De heer Batelaan zegt toe dat het antwoord in een kader in het verslag wordt opgenomen.

In de begroting 2019 is rekening gehouden met een premiestijging zoals ABP dit heeft verwoord in de vooraankondiging van 21 juni 2018 jl. (zie bijlage). Dit betekent een lastenverzwaring van 6,75% op de ABP premies. Eind november komt het ABP met de definitieve vaststelling van de premies voor 2019.

De heer Blaauw vraagt naar aanleiding van hoofdstuk 3.; B. Uitgangspunten en normen; Dividendopbrengst Nederlandse Waterschapsbank (NWB) (pagina 35/36) hoe het bedrag van de dividenduitkering, € 1 miljoen, tot stand is gekomen.

De heer Batelaan geeft aan dat dit bedrag tot stand is gekomen op basis van dividenduitkeringen die in het verleden zijn ontvangen. Het is nog niet bekend of en wanneer een dividenduitkering plaatsvindt. De inschatting is dat dit in 2019 zal zijn.

De heer Blaauw geeft naar aanleiding van hoofdstuk 3.; D. Waterschapsbelastingen; Watersysteemheffing; toelichting op 1^e tabel op pagina 38 aan dat de stijging van de WOZ-waarde in 2019 4% is. Koopwoningen stegen de afgelopen jaren in waarde met 9%. Is een stijging van 4% dan realistisch?

De heer Bolding geeft aan dat het in principe niet uitmaakt met welk stijgingspercentage rekening wordt gehouden. De verdeelsleutel wijzigt niet.

De heer Blaauw vraagt naar aanleiding van de begroting; hoofdstuk 3; D. Waterschapsbelastingen; Samenvattend tarieven-overzicht 2019 (pagina 39) hoe omgegaan wordt met de lopende procedure wegen en met de eventuele financiële impact van gevolgen naar aanleiding van de uitspraak.

De heer Batelaan zegt toe dat het antwoord in een kader in het verslag wordt opgenomen.

Qua tarieven houden we nog geen rekening met de gevolgen van de procedure rondom de definitie van een weg volgens de Waterschapswet. Wel hebben we via de risicoparagraaf een bedrag opgenomen in ons weerstandsvermogen (minimumomvang reserves, zie hoofdstuk 3, bladzijde 42). Daarmee kunnen we alleen voor het lopende jaar de financiële gevolgen van een voor ons negatieve uitkomst van de procedure opvangen.

De heer Blaauw vraagt naar aanleiding van de begroting; hoofdstuk 3; I. Risicoparagraaf; Samenwerking (pagina 47) hoe groot de zorg is dat er niet wordt samengewerkt en kosten alleen voor rekening van het waterschap komen.

De heer Batelaan geeft aan dat het logisch en noodzakelijk is om samen te werken. Het besef van urgentie om samen te werken is er. Mogelijke nadelige financiële gevolgen voor de begrotingen worden niet verwacht.

De heer Blaauw vraagt naar aanleiding van de begroting; hoofdstuk 3; I. Risicoparagraaf; Veenkoloniale afvalwaterleiding (VKA) (pagina 48) de huidige stand van zaken.

De heer Batelaan licht toe dat het een status quo is. Het waterschap voldoet aan de verplichting en heeft duidelijk de rol en taak aangegeven. De provincie en de bedrijven zijn aan zet om in overleg te treden. *De heer Ten Brink* vult aan dat de juridische positie van het waterschap voor een ieder helder is. Per 2022 is het contract opgezegd. Er lopen overleggen met de provincie over het vervolg.

De heer Blaauw vraagt naar aanleiding van de begroting; hoofdstuk 3; I. Risicoparagraaf; Toetsing regionale keringen (pagina 49) waar en wanneer nog meer wordt getoetst en wanneer dit tot investeringen/uitgaven leidt.

Het toetsen van de waterkeringen is een doorlopend proces. De nieuwe beoordelingsronde 2018-2023 is gestart en jaarlijks toetsen we een aantal trajecten. Uiteraard zijn we gestart met de meest urgente dijktrajecten. Bij afkeuring worden trajecten direct opgenomen in de investeringsbegroting en worden verbeterplannen gemaakt, zoals bij het Winschoterdiep, Pekel A en het Drents Diep. We zijn nu bezig met de keringen rondom de Tusschenklappenpolder. In de tussentijd worden met beheermaatregelen de dijken veilig gehouden.

De heer Blaauw geeft naar aanleiding van de begroting; hoofdstuk 3; L. EMU-saldo (pagina 55) aan dat de berekening wordt gedaan op basis van het investeringsvolume van € 15 miljoen. Wat als het bijvoorbeeld € 23 miljoen wordt? Dan krijg je een heel ander getal. Komt die dan nog goed uit voor het waterschap?

De heer Bolding antwoordt dat het als sector wel goed uitkomt. Er zijn namelijk geen individuele EMU-afspraken binnen de waterschapssector. Er zijn wel richtgetallen per waterschap genoemd.

De heer Blaauw vraagt naar aanleiding van de begroting; hoofdstuk 4; tabel op pagina 56 naar aanleiding van de stijging van de personeelslasten of voor de formatieve uitbreiding in de begroting rekening gehouden is met achterliggende kosten voor ondermeer bureau, telefoon, auto etc.

De heer Batelaan geeft aan dat het geval is.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- de begroting 2019 vast te stellen;
- C-kredieten beschikbaar te stellen voor € 5.607.500,-;
- een mandaat met betrekking tot treasury te verstrekken aan het dagelijks bestuur.

7. Belastingverordeningen 2019

Mevrouw Potharst vraagt of er bij automatische incasso met een minimumbedrag van € 10,- per maand minder termijnen kunnen zijn dan de gebruikelijke 10 termijnen.

De heer Bolding geeft aan dat dit juist is. Bij bijvoorbeeld van een aanslag van € 79,- zijn er 7 termijnen van € 10,- en één van € 9,- in plaats van 10 termijnen van € 7,90.

De heer Paapst merkt op dat gebruikers van kleine bedrijfsruimten last kunnen krijgen als er geen gebruik meer gemaakt kan worden van automatische incasso.

De heer Bolding licht toe dat er wel sprake is van automatische incasso. Alleen met een minimumbedrag van € 10,- per termijn.

Mevrouw Potharst vraagt hoe deze wijziging gecommuniceerd zal worden richting de ingezetenen.

De heer Batelaan antwoordt dat het NBK middels informatie op de achterzijde van het aanslagbiljet en via een persbericht informatie verstrekt over de nieuwe tarieven.

Mevrouw Ten Have Mellema merkt op dat het vaststellen van de tarieven een verantwoordelijkheid van het waterschap is. Het is voor het waterschap van belang dat er goede communicatie en duidelijke informatie wordt verstrekt.

De heer Batelaan geeft aan dat bij vaststelling van de tarieven door het waterschap worden gecommuniceerd. Communicatie over de uiteindelijke aanslagoplegging is een verantwoordelijkheid van het NBK. *De heer Ten Brink* vult aan dat via de eigen communicatiekanalen (zoals de website) het waterschap de ingezetenen informeert over de tarieven.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om de belastingverordeningen 2019 vast te stellen.

8. Rondvraag

De heer Blaauw geeft aan dat in het Dagblad van het Noorden d.d. 26 oktober jl. een artikel over het Noordelijk Belastingkantoor (NBK) is genoemd dat gebleken is dat er ten onrechte herinneringen zijn verzonden. Het is jammer dat het NBK negatief in het nieuws komt. Is de informatie over de ten onrechte verzonden herinneringen juist? *De heer Blaauw* geeft de bestuurders van het NBK aan alert te zijn op het voorkomen van dergelijke situaties.

De heer Batelaan geeft aan dat getracht wordt omissies bij het versturen van aanslagen, herinneringen en aanmaningen zoveel mogelijk te voorkomen. Het proces wordt goed in de gaten gehouden en waar nodig wordt extra mankracht ingezet. Het bestuur van het NBK houdt het proces goed in de gaten. De organisatie doet haar uiterste best om de processen zo goed mogelijk te laten verlopen.

De heer Blaauw merkt op dat uit de nieuwsberichten inzake de aardgascondensaatlozing in Farmsum begin oktober de werkwijze en inbreng van het waterschap in deze zaak duidelijk (en positief) naar voren komt. *De heer Ten Brink* licht in het kort de situatie en de genomen stappen toe.

De heer Bolhuis geeft aan dat in het Dagblad van het Noorden d.d. 30 oktober 2018 een artikel is geplaatst over een golfoplooppoef die de sterkte van de dijk in de Carel Coenraadpolder heeft getest. *De heer Bolhuis* vraagt of er financiële consequenties uit voort kunnen vloeien voor het waterschap.

De heer Bolding geeft aan dat dit één van de proeven is die in het kader van het POV Waddenzeedijk project voor gras- en kleibekleding wordt gedaan. Dit is een project uit het samenwerkingsverband Dijkkring 6 in het kader van het HWBP.

Mevrouw Potharst dankt een ieder voor de samenwerking en wenst de leden van de commissie veel wijsheid toe voor de komende, laatste maanden van deze bestuursperiode en wellicht de volgende periode.

De voorzitter van de commissie dankt *mevrouw Pothorst* voor haar inzet tijdens de vergaderingen.

9. Sluiting

De heer In 't Veld sluit de vergadering en dankt een ieder voor zijn/haar inbreng.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 28 november 2018.

Jans Bolding,
secretaris

Hemmo Bolhuis,
plaatsvervangend-voorzitter